

DOMOVINA

Štampa dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrt leta 2 kroni, katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovina“ v Celju.

Politični položaj.

V taki negotovosti, v kakršni se nahaja sedaj naša državna polovica, še gotovo ni bila odkar životari v potu trhle svoje ustave. Zaključni državni zbor, postali so mahoma vladini poti navidezno sicer glajši, dočim se nahajajo dejanski v najhujši stiski. V tem nas potrjujejo razni znaki pojavljajoči se zadnje dni v javnem življenju. Nepoučeni ugibajo o bodočih korakih Körberjeve vlade, vplivnejši politiki razlagajo vsemu svetu in vsakemu posebej neomajeno stališče te ali one politične stranke oziroma tega ali onega naroda. Vlada pa si skoro noč in dan beli glavo, kako se rešiti iz zagate, ne da bi se upala storiti na to in ono stran odločen korak.

V tem so si malone vsi edini, da se državni zbor ne razpusti. Kajti vplivni činitelji se tega boje in zato skušajo vlado od nameravanega odločnega koraka odvrti, dasi čutijo, da je treba parlament preosnovati, vendar se trudijo podaljšati sedanjemu bankerotiranemu parlamentu življenje, dobro vedoč, da mora preosnova parlamenta neizogibno slediti i preosnova celega vladajočega sistema.

To je bržčas tudi vzrok, zakaj se omejuje vlada sedaj na vlogo opazovalca, zakaj je vsa bodočnost tako nejasna. § 14, zadnje pribežališče vsake nezmožne vlade, pomagal bo za prvo silo tudi Körberju. A dolgo se ne bo mogel nanj opirati, kajti državne blagajne so prazne in dobiti novih sredstev je mogoča le s čisto parlamentarnim potom.

Za prvo silo si bode tedaj Körber s § 14 pomagal. Nadalje pa bo skušal pripraviti sedanji parlament do tega, da zopet redno posluje. Kako si misli vlada to doseči, je vsekako še veliko vprašanje. Vsiliti nov poslovnik za državni zbor, bilo bi popolnoma brezuspešno. Kajti s strogimi sredstvi, da se k večjemu več ali manj obstruirajočih poslancev za gotov čas od zborovanj izključiti, nikakor pa ni mogoče na ta način zadušiti obstrukcijo. Češko obstrukcijo morejo odpraviti samo in edino le Čehi sami, kar pa bodo stoprav storili, ko se odstrani vzrok. Vsaka sila rodila bi le še hujši odpor, ki bi utegnil naposled celo državi nevaren postati.

Oktroiirati za Češko in Moravsko jezikovni zakon tudi ne kaže. Ne gledé na to, da bi vlada z vailjenim zakonom ne samo Čehe, ampak tudi razvajene Nemce ne zadovoljila, pričakovati bi imela valed svojega enostranskega čina opravičene nezadovoljnosti, da, obstrukcije drugih narodov.

Iz vsega, karkoli namerava sedanja vlada v pomirjenje razburjenih duhov, je razvidno, da se ni iz dosedanjih dogodkov prav nič naučila. Prav kakor njene prednice, hoče si i ona pomagati od danes do jutri. Liki onih meri i Körberjeva vlada z malenkostnimi plačili odvrti pretečo krizo.

Na vseh straneh poka, toda Körber hoče samo Češko razpoklino zamašiti. A mazači nemško-birokratske-plemiške barve so po vsej verjetnosti dogospodarili. Če tudi se bodo še dolgo časa kratile posameznim narodnostim njih narodne in politične pravice, vendar je polom in

prevrat na celi črti v doglednem času neizogiben. Sedanja centralistična ustava z umetno skovanim nemškim obiležjem mora se prej ali slej umakniti novi, dejanskim razmeram države odgovarjajoči. Tok časa se ne da več ustaviti. Vladanju avstrijskih narodov po načinu „ut ali quid fecisse videatur“ bodo morali narodi sami narediti konec, kar se bode zgodilo najpozneje takrat, ko se jih pokliče na širši podlagi zopet na volišče.

Vojna na Kitajskem.

„Nebeško cesarstvo“, kakor se rači starodavni Kitaj imenovati, je zadnje dni torišče odkrite prekucije in napadov na tujce. K temu je največ pripomogla sedaj vladajoča cesarica, ki je pahnila lansko leto mladega cesarja s prestola in ga sama zasedla. V nasprotju z odstranjenim novotarjam pristopnim cesarjem je stara cesarica Kitajka v besede pravem pomenu. Ničesar noče vedeti o preosnovi zadržanih notranjih naprav, marveč vztraja trdovratno pri vsem, kar je od nekdanj lastno Ki ajcem.

Edna taka črta narodnega kitajskega življenja je nevdušljivo sovraštvo do belih tujcev, ki so se naselili v „nebeškem cesarstvu“ ali pa se nameravajo še naseliti. Vse, kar je tujega izvora, se zatira, in podaniki tujih držav si niso niti svojega življenja svesti.

Dne 3. maja t. l. je prepovedala kitajska vlada vsa tajna društva. Le ednemu je molče prizanesla, namreč društvu „Bokserjev“. Bokserji so bili prvotno nekaki telovadci, ki so se urili za vojno službo. Dokler so imeli samo ta namen, mogla jih je vlada še podpirati. A kmalu so si prilastili neko politično vlogo ter so dandanes, ko brojijo baje blizu 11 milijonov članov, najhujši sovražniki tujcev in v zadnjem času celo vladajoče hiše.

Vlada sama si jih je zredila in jih očitno pri njih barbarskem počenjanju še vedno neguje. Kaj čuda torej, če so se zakleli pomoriti vse na Kitajskem živeče tujce, če je njihovemu divjaštvu padlo že mnogo „belih“ v žrtev in če so v trenutku še vedno v veliki nevarnosti.

Vse evropske velevalsti v zvezi z Zedinjenimi državami in Japonsko nastopile so v oglede temu odločno in sporazumno oper kitajske puntarje.

Združene njih vojne čete se pomikajo proti glavnemu mestu Kitaja, Peking, da osvobode svoje zastopnike smrtni nevarnosti, v kateri se poslednji nahajajo.

Bokserji, ki so primeroma slabo oboroženi in katerim manjka sicer poguma, jim ne delajo velikih ovir. Tudi kitajska vojska, ki jim hoče s silo zabraniti vstop v srce kitajske, mora se umikati. Podkralji in neki mandarini so že uvideli nevarnost, ki preti njih domovini, ako se vstaja kmalu ne zaduši ter so že pozivljali osrednjo vlado, naj naredi neredom konec. Malo je verjetno, če se Kitajska vlada prostovoljno za to odloči. Brez dvoma pa bo morala nekaj storiti, kajti združene velevalsti so odločene varovati svoje koristi vzajemno in odločno tako dolgo, dokler ne bo slehernemu tujcu zagotovljena osebna varnost in njegova last. Do redne

vojske še ni prišlo, ker ni nobena država izvemši morda Rusijo, nanjo pripravljena in si valed medsebojne zavisti uspeha sigurna.

Vendar je nadaljno vojevanje neizogibno. Kitajci so napovedali vojno prav ednostavno, bombardovati so začeli evropsko ladjevje izza svojih trdnjav. Ker so vse zastopane evropske velesile izgubile več ali manj mrtvih, je po vojnih zakonih posledica, zadoščenje.

Celjske in štajarske novice.

(„Celjski Sokol“) se udeleži slavnosti razvitja zastave „Sokola“ v Kranju dne 8. julija t. l. korporativno z zastavo.

(Dobiček akademije za Prešernov spomenik.) Celjska čitalnica je odposlala glavnemu odboru za Prešernov spomenik 200 kron kot čisti dohodek naše akademije.

(Celjska protestantovska občina) je dobila svojega vikarja Frca Maya. „Novopečeni“ celjski interani so dobili pri njegovi inštalaciji „mastno“ kosilo.

(Hitro se je navolil) časti svetovalca v celjskem občinskem svetu Friderik Wittula. Odložil je po par tednih dostojanstvo, katero so obesili sedaj trgovcu A. Ferjenu ml.

(Sila jih peče) mestne očete celjske, da so se prenaglili in storili korak, katerega niso opravičeni storiti, da so zavrnili namreč 200 K. katere je daroval g. Peter Majdič mestnim revežem. Dr. Schurbi rohnal je precej v zadnji občinski seji in župan Stiger je dobil ukaz, da mora v listih popraviti, tako, da so zavrnili teh 200 K. zato, ker je Rakusch nabral 400 K s tem da se vrne Majdiču darilo. Čudni so ti možakarji! Majdiča je bilo treba, da se je Rakusch spomnil, da so v Celju reveži potrebni darila, in „Merkur“ mu je še le razvezal mošnjček, v katerega že leta in leta spravljajo slovenske groše. — So pač vendar dobri Slovenci v Celju!

(Leitgeber spomenik.) Na mojo prošnjo je g. tov. Armin Gradišnik, nadučitelj deške šole v Celju, prevzel vso akcijo za nagrob. spom. pokojnega nadz. Leitgeba, kar s tem naznanjam v svrhu, da gg. tovariši-poverjeniki, ki nabirajo prispevke, njemu pošljejo iste s polami vred do konca avgusta t. l. — Gosp. tov. Gradišniku pa izrekam tem potom najsrčnejšo zahvalo, ne zato, ker mi je ne malo skrb in delo prevzel, ampak zato, ker je s tem častni izid te zadeve zagotovljen! V Tepanjah 21. junija 1900. Jurko.

(Utonil je) v Celju dne 24. t. m. Prettnarjev steklarski pomočnik Ignac Vogl, sin ptujškega steklarja. Pri kopanju v Savinji prijel ga je najbrže krč, ter je našel v kopališču Hausbaum smrt.

(Po neljubi pomoti) izostalo je v zadnjem našem poročilu o Prešernovi slavnosti, da je imel režijo spevoigre „Ob vrbskem jezeru“ v rokah spretni naš režiser g. Perdan, ki nas je tudi v vlogi bogatega kmeta Gozdarja prav dobro zahaval.

(Vandalizem.) Zlobna roka je poškodovala železni most, katerega je pustil zgraditi okrajni zastop celjski črez Voglajno. Kakih pet ali šest železnih palic ob pregraji za pešce je popolnoma

upognjenih. Poškodovalec je s kakim močnim orodjem moral rabiti veliko silo, da se mu je posrečilo upogniti precej debele železne palice. Kdo je to storil, ni težko uganiti, posebno ako se pomisli, komu toliko preglavice dela „die windische Brücke!“

(O „Štajercu“,) v slovenščini pisanem listu spodnjaštajarskih nemškutarjev smo zvedeli, da bo prinesel v prvi številki na prvi strani sliko — sv. očeta papeža. Za tako neumne imajo luteranski odpadniki Slovence, da upajo jih presle piti s to zvijačo. Ne bo šlo!

(Zvišana voznina pri državnih železnicah.) Državna železnica je zvišala voznino pri premogu za 4 vinarje, pri sladkorju pa celo za 30% od 100 kg. Bati se je, da se zviša voznina tudi pri drugih predmetih ter da istotako stori južna železnica.

(Duhovniška vest.) Župnijo v Špitaliču je dobil ondotni provizor č. g. Anton Novak.

(Imenovanje.) G. Benedikt Karner, uradnik železniškega stavbinskega vodstva v Slovenjem Gradcu je imenovan postajnim nadzornikom c. kr. avstrijske državne železnice.

(Velik političen shod v Žalcu) političnega društva „Naprej“, zvršil se je sijajno. Poročala sta najpoprej državna poslanca Berks in Žičkar, nato pa deželna poslanca dr. Sernec in dr. Dečko. H koncu pa je govoril še Dragotin Hribar o narodnem gospodarstvu s posebnim ozirom na industrijo in trgovino in s številkami dokazal kam avstrijska vlada tira državo in kako Mažari napredujejo na avstrijske stroške. Oglašali so se tudi volilci, katerih je bilo nad 400 navzočih, in v rezkih besedah dajali duška svoji nezadovoljnosti nasproti sedanjemu postopanju vlade in bodrili poslance k največji radikalnosti. Končno sprejelo se je z navdušenjem več resolucij. O zanimivih govorih in resolucijah poročamo prihodnjič obširno.

(Društvo „Kmetovalec“ v Gotovljah) do bilo je od okrajnega odbora celjskega 60 K podpore v društveni namen, za kar se tem potom najprijazneje zahvaljuje.

(V Gotovljah) se je tudi že pokazala nalezljiva bolezen dobri ali bleki. V Št. Petru ob Savinji imenovana bolezen že precej pojema.

(Sadna letina) kaže biti letos v Savinjski dolini jako imanitna, posebno jabolka so zelo polna, tako tudi češnje. Grozdja je precej spomladanski mraz pokončal in bode srednja vinska letina.

(Iz Šoštanja.) Z veseljem zamoremo danes poročati, da se s prvim julijem t. l. naseli pri nas odložen in zvest narodnjak kot trgovec. Trgovino otvori v poslopih gosp. Fran Rajšterja tik železnice in na okrajni cesti. V zalogi bode ne samo sukneno blago, tkanina in specerijsko blago temveč tudi železo in se bode posebno trgovine s poljskimi pridelki poprijel. Dosedaj še nismo imeli trgovca, da bi kot Slovenec bil odločen in zatoraj smo morali konzumno društvo osnovati, sedaj ko smo sigurni, da bomo naše groše svojemu dajali in da bomo pošteno postreženi, nam ni potreba konzumnega društva, in pripomnimo, da bomo vztrajno podpirali narodnega trgovca. Šoštanjskim nemčurkim trgovcem pa tem potom zaradi njihovega ravnanja, da je konzumno društvo vstavilo delovanje, porečemo — čuvajte se, da vam ne bode naše sedanje postopanje napravilo krik in jok.

(Konjiško učiteljsko društvo) zbora v četrtek, dne 5. julija t. l. ob desetih dopoldne v šoli v Tepanjah po običajnem sporedu. Važno pa je: 1. Volitev delegatov za „Zavezino“ zborovanje. 2. Volitev načelnika. 3. Pogovor o udeležbi Slomškovih slavnosti na Ponikvi. 4. Pogovor o letošnjih temah za uradno konferenco.

(Rogovljenje nemških fajerberov na Planini.) Dne 17. t. m. se je vršil na Planini nekakšen občni zbor vseh nemškutarjskih gasilnih društev Spod. Štajarja. Zastopani so bili: Celje, Vransko, Sv. Jurij na juž. žel., Konjice, Vojnik, Loka pri Zid. mostu, Trbovlje, Dobrna, Št. Pavel v Sav. dolini, Brežice, Rajhenburg, Šoštanj, Velenje, Laško, Vitanje, Videm in Bizeljsko. Glavno besedo je imel Schescherko in Priboschitz vlg. „boben“. Napadalo se je slovenske okrajne zastope ter se sploh rogovilo v pruskem smislu. Sramota za Slovence, ki so se udeležili!

(Iz Kozjega.) Odbor „Gosp. bral. društva“ priredil je dne 16. t. m. svojemu ndu in odborniku g. Mohorčiču odhodnico. Gospod kancelist predstavljen je na lastno prošnjo iz Kozjega v Radovljico, za kar mu častitamo radi zdravega lepega gorenjskega kraja. Omenjeni gospod pridobil si je v kratkem času svojega bivanja med nami mnogo src; ne samo odlični krogi, temveč še priprosti kmeti zelo občudujejo njegov odhod. Na njegovo mesto nastanjen je g. Čizmek, naš rojak od Sv. Petra, kar nas tudi veseli, kajti g. Čizmek je istotako naše gore list.

(Pri Sv. Križu tik Slatine) blagoslovi danes prevz. knezoškof nov glavni altar.

(Požar.) V Brezji pri Krostrivnici je zgorela dne 16. t. m. posestniku Jerneju Čober hiša in hlev.

(V toplice Rogaška-Slatina) je prišlo do 18. t. m. 335 strank s 463 osebami.

(V Cirkovcih pri Pragarskem) se je vršil pretečeno nedeljo shod volilcev. Poročala sta poslanca dr. Gregorec in dr. Jurtela.

(Nesreča na železnici.) Blizu postaje Slov. Bistrica je padel železniški čuvaj Lovrenc Golob z osem metrov visokega mostu ter se ubil. Zapustil je vdovo s sedmimi otročiči.

(Za pogorelca Janeza Gregorec na Grajeni) je podpisani od spodaj imenovanih oseb prejel sledeče denarne zneske: Pos. v P. 100 kron, dr. J. 20, dr. H. 20, J. Z. 10, dr. B. 10, M. P. 4, V. V. 4, J. K. 5, A. P. 2, S. O. 2, J. M. 10, F. S. 2, A. J. 10, J. P. 2, dr. S. 5, J. C. H. 2, D. Z. 2 kroni. Skupaj 210 kron, kateri denar se je Janezu Gregorecu že tudi izročil. Dr. Franc Jurtela.

(Iz Ljutomer) se nam piše: Kako nemški tržani okoličanom plačujejo njihovo prijaznost, s katero nosijo lepe peneze v trg. se je te dni prav lepo pokazalo. Dva tujca sta prišla veliko zalogo starega vina kupovat. Znanci so njima nasvetovali naj se obrneta na znanega slovenskega veleposestnika. Oča dva sta bila s tem zadovoljna. Poprej pa sta še po naključju padla v roke nekemu ljutomerskemu nemškutarju, ki takorekoč zvonec nosi med našimi poturicami. Ta mož pa, ki skoro sam od Slovencev živi, je na vso moč imenovana vinska trgovca odgovarjal naj bi ne šla k Slovencu vina kupovat in še več tacega. A tujca sta vkljub temu vzela blago, kjer sta ga našla. Podobne reči se pri nas redno dogajajo. Po nekaterih hišah se tujcem vedno odpoveduje, naj ne grejo k temu ali onemu slovenskemu kmetu ali trgovcu in jim napačne nasvete dajejo. In Slovenci bi potem morali hvaležni biti zato, da jim nemški tržani škodo delajo. — Saj nismo še vsi na glavo padli!

(Umrl je) v Slov. Gradcu dne 15. t. m. veleposestnik, lesotržec in tovarnar g. Ivan Kac, oče vrlih narodnjakov. N. v m. p!

(Tečaj za cepljenje trt) se je vršil pretečeni teden v Mariboru. Obiskovalo ga je 28 učiteljev.

(Zdravo mesto je Maribor.) kajti od 16. do 23. t. m. ni nikdo umrl.

(Ubegli kaznjene.) Mariborski kaznjene Alojzij Spindler, doma iz Male Nedelje, je ubežal od dela pri Sv. Marjeti na Pesnici.

(Načelnik mariborske železniške postaje) je postal Karol Seidler iz Spielfelda.

(Podružnica avstro-ogrške banke) se ustanovi v Mariboru ter je imenovan predsednikom kontrolor Kummer.

(Obsojeni požigalec.) Mariborsko porotno sodišče je obsodilo 39letnega posestnika v Črmlji, Janeza Brunčič, v dosmrtno ječo, ker je zažgal svoja poslopja, da bi dobil zavarovalnino. Pa tudi koče sosedov je upepelil.

(Mrtvo deklico) staro okoli 13 let so našli v viničarski koči barona Brucka blizu Spielfelda. Ogled je dokazal, da je umrla lakote.

(Lastnega sina umoril.) Graški porotniki so obsodili dne 21. t. m. bivšega posestnika pri Sv. Miklavžu v graškem okrožju, nekega Matevža Uhl v smrt na vislicah, ker je umoril svojega 12letnega sina Nikolaja iz maščevanja, ker je otrok rajši imel mater nego očeta — pijanca.

(Zabranjen umor.) V Gradcu bivajoči grofici Hartenau, vdovi po bivšem bolgarskem knezu Battenbergu je pretiela pred kratkim smrt z umorom. Nek njen bivši služabnik je sklenil s svojim tovarišem umoriti najprej grofici slu-

žabnike, potem še njo in jo oropati denarja in dragocenosti. Slačajno je policija ta dva zločence zavoljo drugih že prej storjenih hudodelstev zaprla. V zaporu se je nakrat izvedelo zameravani umor. Česta pregreh in zločinstva vodi v pogubo, vestnost in točno izvrševanje svojih dolžnosti varuje človeka pred padcem.

(Odpadniki od vere.) V Münzschlagu so nemški prenapetneži položili slovesno temelj novi — protestantki cerkvi. — Merodajni krogi odprite oči, kako zidajo nemški most do Adrije!

(Štajarsko šolstvo.) V šolskem letu 1897/98 bilo je na Štajarskem po učnem jeziku: 639 nemških (636) 226 slovenskih (220) in 38 utrakvističnih (38) šol. Na novo se je osnovalo 6 šol. Novo postavilo se je 19 šolskih poslopij. Šolo obiskovati dolžnih otrok je bilo 192 130, od teh je hodilo v šolo 184 913 otrok, to je 96,24%. Šolskih kazni plačalo se je 3713 gl. 50 kr. dolžnih je še 6670 gl. 50 kr. Učiteljskih moči bilo je 2365. Veronauk učilo je 771 katehetov in 10 učiteljev. Ženska ročna dela učila so se na 610 šolah.

Druge slovenske novice.

(Osebnosti.) Gimnazijski profesorji gg. dr. Jos. Šorn, dr. Iv. Matevž Klimesch, in Martin Petelin v Ljubljani ter gg. Fran Jeraj in dr. Gašper Pammer v Novem mestu, so pomaknjeni v osmi činovni razred.

(Imenovanje.) Finančni koncipist v Ljubljani gosp. I. Milohnoja je imenovan finančnim komisarjem.

(Slovenski ulični napisi v Ljubljani.) Tudi ministerstvo je razsodilo, da morajo imeti ljubljanske ulice dvojezične napise. Proti temu se je pritožil občinski svet na upravno sodišče.

(Odbor za osuševanje ljubljanskega barja) si je izvolil za predsednika Fr. Trtnika, za namestnika pa nadinženirja Fr. Žužeka.

(Samomor.) Dne 20. t. m. se je ustrelil pod Rožnikom učenec V. realčnega razreda v Ljubljani Bruno Eichelter, doma iz Trbovelj. Bal se je slabega spričevala.

(Brambovsko vojašnico v Ljubljani) bodo začeli prihodnji mesec razširjati.

(Ljudsko kopelj v Ljubljani) so otvorili slovesno dne 23. t. m. Za manj premožno ljudstvo je ta naprava pravi blagoslov; občina ne bo imeti od kopeli dobička ter stane pršna kopel 10 vin., kopel v banjah pa 30 vin. z milom in perilom vred.

(Projektovana železnica Vrhnika-Logatec.) Pretečene dni se je vršilo komisijonarno pregledovanje nameravane železnice od Vrhnike v Logatec.

(Za zgradbo vodovoda v Vižmarjih) je podelila država 8850 kron podpore.

(Novo ognjegasno društvo) snujejo v Motniku pri Kamniku.

(Prostori za društva v Kranju.) G. Peter Mayr zgradi v Kranju prostorne dvorane za vsakovrstne shode in veselice.

(Umrl je) v Idriji dne 22. t. m. ondotni služni bivši zupan g. Anton Sedej.

(Vlak je povozil) na zilski železnici pri Podklostru sprevodnika Holzleitnerja.

(V Velikovcu) na Koroškem so nemškutarji ubogali Nemce ter se niso hoteli udeležiti procesije na Telovo. „Kdor svojo narodnost zataji, si tudi vero oslabi!“

(Spomin bitke pri Kustoci) je obhajal dne 24. t. m. v Celovcu domači pešpolk št. 7.

(Slomšekovo akademijo) so priredili dne 22. t. m. celovski bogoslovci v spomin Slomškove stoletnice.

(Celovski tramvajski uslužbenci) so znani občinskemu svetu, da zahtevajo zvišanje plač, sicer opuste skupno delo s 24. t. m. Obč. svet je ugodil njihovim zahtevam.

(Umrla je) na Proseku pri Trstu gospa Franja Nabergojeva, soproga očeta tržaških Slovencev gosp. Ivana viteza Nabergoja. Lahka ji zemlja!

(Slovenec za — Furlance.) V tržaškem obč. svetu je predlagal slovenski obč. svetnik, dr. Ribač naj se podeli 1000 kron za furlanske Italijane, kjer razsaja bolezen pelagra. Italijanski odborniki je bilo malo sram, ter so v to privolili, ob enem pa zvišali prispevek na 2000 kron.

(Tržaški Sokol) si je izvolil za starosta dr. Ribarja.

(Ustrelil se je) v Gorici vojak 47. pešpolka Friedl.

(Koperskim županom) je izvoljen dr. Nikolaj Belli.

(Istrski deželni zbor) se skliče baje še tekom tega poletja. Deželni glavar Campitelli se mudi na Dunaju, da se dogovori, kedar in kam je sklicati dež. zbor.

Dopisi.

Dopis iz tujine. Oziraje se na svoječasi dopis v „Domovini“, da naj bi gospodje trgovci postopali bolj odločno svojim zalagateljem na sproti, kar se tiče občevalnega slovenskega jezika, moramo danes omeniti, da so bile besede takorekoč bob ob steno. Slovenski trgovci nočejo, da bi prišel narod s časom vendar k čemu, nočejo, da bi si lahko naši sinovi pridobili v tujini dobre službe, da bi bile tuje tvrdke kakor so n. pr. nemške in laške, primorane imeti slovenske uradnike in potovalce Slovence, ne samo slovenskega jezika večše renegate. Malo, jako malo je istih gospodov, koji so v tem oziru odločni, da namreč zahtevajo občevalni jezik slovenski. V drugem oziru kupujejo pa od nemškega potovalca naši gospodje trgovci skoraj rajši, kakor če pride Slovenec k njim. Lepo pričevalo si dajo s tem. Mesto, da bi kratko in odločno dotičnemu potovalcu odvrgli: ne potrebujem ničesar, kupim samo od Slovence, se mu navadno še trgovec hlina in hodi okoli njega, kakor okrog mahka. Pripomnim pri tej priliki, da imamo za slučaj, če nemške tvrdke nočejo ustreči zahtevam slovenskih trgovcev, tudi slovenske tvrdke popolnoma vsake stroke, katere pa z veseljem ustrezajo željam narodnjakov in tudi gotovo z dobrim, mogoče boljšim blagom služijo, kakor iste židovske in prusofilске tvrdke, koje Slovanom denar iz žepa pulijo, potem pa jih preklinjajo in pobijajo.

Slovenci imamo tudi tvrdko za cikorijo v Kolinu. Stoj, mislil sem si koj, ko sem isto za pazil, ter se vprašal: Nimamo li mi tudi naš izdelek. Ker nisem za gotovo vedel, poizvedel sem še isti dan pri ednem svojih prijateljev, da prav za prav svojega izdelka nimamo, pač pa je cikorija družbe sv. Cirila in Metoda, koje pa ne izdeljujejo Slovenci niti Slovane temveč Nemci, kateri dajejo nekaj dobička v korist naše slovenske šolske družbe. Zakaj pa ne izdeljuje to blago tovarna v Kolinu, katera je na strogo narodni podlagi in v strogo narodnih rokah, kakor se mi je med tem časom pozitivno povedalo. O tem ni mi mogel nikdo dati pojasnila. Ker sem radoveden, kako je s stvarjo, prosil bi v tem oziru pojasnila, zvedel bodem mogoče zopet kaj zanimivega, kar si bode treba zapomniti, da mi bode mogoče svoječasi napake in malomarnosti Slovencev, ter njihovo brezbriznost boljše opisovati kakor danes. Če se bode nemčurski druhali zopet enkrat zljubilo pobijati Slovence, tedaj nastopilo bode nekaj gospodov, kateri se bodo širokoustili ter kričali: nobeden Slovenec ne sme kupiti pri nemškem trgovcu in ednake reči, v kratkem času pa zopet ta hrup potihne in vse ostane pri starem. Slovenci narodnjaki, kje ste? Se ne sramujete samega sebe? Ali ste v stanu železo, kojega ste pogreli, skovati ali ne, kajti dokazali in dosegli do sedaj na trgovskem polju še niste ničesar in vsled malomarnosti trgovina slovenska še do ničesar ni prišla, v obče pa tudi narod ne more naprej, ker mu primanjkuje tega glavnega faktorja.

Kaj pa dela tvrdka Lorber i drugi v Žalcu, kaj je neki z njo? V nemških rokah je, odgovoril mi je neki znanec. Tako! vrnil sem jaz in si pustil od svojega prijatelja pojasniti celo stvar. Razodel mi je sledeče: Imel je do pred kratkem druga, nekega slovenskega gospoda inženjerja (gospod Lorber je rojen Slovenec, česar nikakor ne taji) s kojim se pa ne vem že zakaj ni razumel in vsled česa je ta njegov drug izstopil. Ker je moral mu izplačati njegov delež, primoran je bil iskati si drugega, katerega pa pri najboljšem prizadevanju med Slovenci ni mogel najti in pri žalskih prvakah najmanj. Žel ni drugega, nego škodoželjni posmeh. V taki zadregi in v teh skrbeh za svojo imovino ni gospod Lorber vedel

kaj bi storil in kje bi si izprosil podporo, da reši dom in ne izgubi imetja. Mislil si je torej: pri Slovencih sem skušal, dosegel nisem ničesar, žel sem samo zasmehovanje in škodoželjnost, edino kar me še zamora rešiti je, da napravim skrajni korak in poskusim pri naših nasprotnikih. Storil je to in posrečilo se mu je v kratkem dobiti druge, kateri so pa, kar moram povdarjati, najbolj zagriženi in brezobzirni Nemci (sicer slovenskega rodu, pa germanskega mišljenja), ter je torej tudi to podjetje v rokah nasprotnikov. Kje ste gospodje narodnjaki? Žalostno pa resnično!

Kaj je nam Slovencem treba tega, ali se nam godi tako dobro, ali je narod naš tako prebujen in tako velik, da se nam sploh sovražnika ni bati?

Ne, ravno nasprotno, in če ne bode na Kranjskem prenehalo to Judežvo delo, bodo provzočitelji istega odgovorni tudi za posledice, katere bodo nastale. Mesto, da se Kranjci med seboj tepejo, storili naj bi rajši intimno zvezo s Hrvati in Srbi, posredovali naj bi med tema dvema narodoma, da preneha boj bratov, da zavlada sporazumljenje med Jugoslavlani in na ta način sveta zveza, katera naj bi nas dovedla do cilja.

Kaj imamo do sedaj? Niti ednega skupnega podjetja ni. Niti edne skupne jugoslovanske tovarne ni. Da bi bilo sporazumljenje, da ne bi bilo toliko prenapetnežev, kateri dostikrat ne vedo sami, kaj prav za prav hočejo, kateri ne mislijo drugega, nego kazati se na videz požrtvovalne za narod.

Pa pustimo za nekaj časa to plakanje! Obrnimo se rajši na važnejšo reč, na združenje vseh Jugoslovancev na kupčijakem in gospodarskem polju. Ne morem pa zopet pri tej priliki zamolčati prošnje na naše brate Hrvate in Srbe, (vsak čitatelj uvidi, da ni mogoče preiti tudi ne edne točke, brez da bi si ne bi mogli očitati grehov) naj opuste smrt narodov provzočujoči boj med seboj, naj opuste v nebo vpijoči greh, da brat bratu polaga nož na vrat. Čuvajte, da ne bode prepozno! Dandanašnji čas vendar ni več isti, da bi se treba bilo razjarjati, ako moj soseď ni iste vere kot sem jaz. Saj je vendar tudi človek, saj je vendar tudi poštenjak in prevdariti moramo v enakem slučaju le to, da se on po zakonih svoje vere zadržuje morebiti bolj pobožno in Bogu dopadajoče, nego jaz, ki tudi nisem brez madeža in mogoče večkrat grešim, kot isti, ki ga samo radi njegove vere sovražim. Zakaj so drugi narodi čvrsti na gospodarskem polju in v vsakem oziru? Ker so vztrajljivi v veri, ker so edini v jeziku. In zakaj ne bi bili tudi mi. Oboje imamo, žal da se ne poprimemo.

Več podjetij svetoval bi, in sicer podjetja, katera bi morala prospevati in katera bodem gospodom, v slučaju, da oglašijo pripravi biti za ista po uredništvu tega lista navedel, eventualno jim tudi z natančnejimi podatki in načrti služil.

Dal Bog, da ne bi bile te moje prošnje, katere izrekam in bratom svojim v domovini na srce polagam, brezuspešne, sicer se stanje in položaj Jugoslovancev ne bode zboljšal. Edino le trdna zveza, solidarni nastop naših narodov, združenje v jeziku in veri zamore nas napraviti krepke, zamore nas dovesti do uspeha in do samostalnosti, koje si vsak pošten in dober Jugoslovan želi.

Dunaj. (Athenaeum.) Pod zgorajšnjim imenom se je ustanovilo na Dunaju društvo, čegar namen je prirejati za gospe in gospodične s primerno izobrazbo znanstvene učne tečaje. Uredbo teh učnih tečajev je prevzelo „društvo avstrijskih visokošolskih docentov“. Poučevalo se bode ob delavnikih in ob praznikih popoldne in sicer od srede oktobra t. l. do konca svečana l. 1901. Pristop ima vsaka dama od 16. leta naprej.

Vsak redni član plača udnine 3 krone, kateri znesek je ob ednem tudi vpisnina. Kolegnina znaša za učiteljice za edno uro štiri krone, za edno in pol ure pet kron, za dve uri osem kron, za vse druge dame pa za edno uro 10 kron, za edno in pol ure 15 kron, za dve uri 20 kron.

Oglase sprejema dr. Jul. Landesberger I. Hohenstauffengasse 7. Vpisovanje traja od 1. do 10. oktobra.

Novo uvedeni tečaji so edini svoje vrste na Avstrijskem in so nekako žensko vseučilišče. Dokler se Slovenci ne povzpame tako daleč, da ustanovimo sami slične tečaje, bilo bi želeto, da se i naše dame poslužijo ugodne prilike, ki bi jim brez dvoma več koristila nego plesne in druge puste zabave.

Politični pregled.

(S § 14) bo vlada koncem tekočega meseca uveljavila polletni budžetni provizorij ter dala sama sebi dovoljenje, najeti 50 milijonov kron državnega posojila.

(Konferenca deželnih glavarjev.) Včera je sklicalo finančno ministerstvo vse deželne glavarje na posvetovanje, kako zboljšati deželne finance. Posebno se je razgovarjalo o vpeljavi nove deželne doklade na žgane pijače.

(Nemci grozijo.) Nemški listi na severnem Češkem zahtevajo od ministra Körberja, naj zavzame odločno (aha!) stališče med Čehi in Nemci sicer se mu bo zgodilo, da ne bo imel v jeseni Čehov zase, a imei bo Nemce proti sebi. Kako si Nemci mislijo tako odločno stališče? Bolj pristanske zoper Čeha se vendar ne more pokazati nobena vlada, kakor se kaže Körberjeva.

(Ogrska — pribežališče judov.) Na Rumunskem je pregnanje judov na dnevnem redu. Pregnani Židi prihajajo potem na Ogrsko, kjer rekajo ob meji, da potujejo le skozi Ogrsko v Hamburg. Razven domačih stalnih judov je Mažarska preplavljena s pritepenimi Judi, ki so navadno podobni beračem. Ogrski minister notranjih zadev obrnil se je na avstrijskega ministra, naj Avstrija dovoli čez Ogrsko potujočim judom prestop meje. Avstrijski minister je odgovoril, da stori to le tedaj, če bodo res potovali naprej ter jih Nemčija pusti čez svoje meje. Sicer se je bati, da bi se tem potujočim Izraelcem Avstrija — dopadla.

(Poroka bavarskega princa Maksa.) Dne 10. julija se vrši poroka bavarskega princa Maksa s princesinjo Cumberland. Med drugimi bodo prisostvovali: cesar Franc Jožef, danski in grški kralj, princ valeski itd.

(Novo italijansko ministerstvo.) Kralj je poveril senatnemu predsedniku Saracocu sestavo novega ministerstva. Mož je že v 80. letu svoje starosti. Do sedaj se mu naročilo ni posrečilo ter je izjavil, da se kraljevemu zaupanju odpove.

(Ruski zunanji minister grof Muravjev — umrl.) V Petrogradu je nenadoma umrl ruski zunanji minister grof Muravjev. Bil je izvenredno dober diplomat, ki je imel glavno zaslugo, da se je začelo z mirovnimi konferencami. Čudno je, da je tudi njegov prednik Lobanow preminil nagle smrti.

(Križa na Španskem.) Španski trgovci v okolici Madrida so odpovedali plačevanje davkov. Vlada je valed tega vzela pokrajini Madrid ustavne pravice ter zaprla trgovsko društvo.

(Vojna v Afriki.) Med generalom Botho in Robertsom se je sklenilo petdnevno premirje. V kakšen namen se je to storilo, ni znano. Buri imajo še skupno 10.000 mož za vojno, in sicer jih ima Dewet 6000, Botha 2500 in v posameznih oddelkih jih je 1500 mož. Nasprotno pa premorejo Angleži na bojišču 200.000 mož. Vojne še tedaj ne bo tako hitro konec.

(Vojna s Kitajci.) Iz Pekinga ni že 14 dni nikakšnega poročila, ker so brzojavne in železniške zveze pretrgane. Vsed tega se razširjajo skoraj neverjetna poročila o grozovitostih Bokserjev napram Evropejcem in domačim katolikom. Evropske velesile so sklenile odstaviti kitajsko cesarico ter jo spraviti v inozemstvo, cesarja pa postaviti zopet na prestol, toda pod evropsko kontrolo. Sedanjega položaja v Kini ne mislijo izkoristiti za pridobitev zemlje in vpliva. Zadnje dni kroži vest, da je kitajski cesar umorjen, a cesarica je ubegla. Tudi o umoru nemškega in francoskega poslanika je govorica. Najhujše divjajo Bokserji okoli mesta Tientsina. Pri naskoku na mesto so Rusi ubili 300 Bokserjev, vendar niso mogli zabraniti groznega klanja Evropejcev. Umorjenih je baje 1500 tujcev, med njimi ameriški konzul in 40 angleških misijonarjev. Evropske velevlasti pošiljajo nove čete na Kitajsko.

Razne stvari.

(Proti prepovedani hazardni igri na kartah) se je v Galiciji ustanovilo posebno društvo, čegar predsednik je sam cesarski namestnik grof Pininski.

(Kuga) se je pojavila v Carigradu. Do 22. rožnika je umrlo za kugo osem oseb.

(Nevarni roparji.) Pred sodnim dvorom v Belemgradu so sodili dne 21. rožnika nevarne roparje, ki so bili že več časa v okraju Kolubara velik strah tamkajšnjih prebivalcev. Šest hajdukov je bilo obtoženih roparstva, nasilstva, požiga in umora. Mnogo prič je potrdilo, da so roparji kot plačilo za rop silili zvezane žrtve jih blagosloviti z besedami: „Naj vam donese orožje in mnogo blagoslovov in sreče!“ Toženi hajduki so krepki moške zarjavljali obrazov. Po dvodnevni razpravi je obsodilo sodišče tri na smrt a tri v dvajsetletno ječo.

(Ljudska sodba.) V vasi Letine na Ogrskem je živel oderuh Žid Jožef Stolz, ki je že mnogo ljudi spravil na beraško palico. Stolz je dal pred kratkim prodati hišo vdove Lorinc, katero je z njenimi šestimi otroki iz hiše izgnal. Jokaje je pribežala uboga vdova v bližnjo gostilno, kjer je bilo ravno mnogo ljudi zbrano. Njeno pripovedovanje o postopanju zopernega oderuha je ljudi tako razkačilo, da so pridri v hišo nad Stolza in ga ubili. Vest o tej ljudski sodbi se je na daleč okoli razširila. Kmetje od blizu in daleč so prihitali se na lastne oči prepričati, če je njihov oderuh res mrtel.

(Kuga.) Na dalnem izhodu v južnem delu Azije v bogati Indiji se je pojavila grozna sovražnica človeškega življenja strašna kuga, ki se vedno bolj razširja. Poročila iz mesta Simla so naravnost pretresljiva. Umrljivost presega baje že vse meje. Mrlički leže nepogrebene ob cestah in po polju. Pod drevesi leže cele družbe ljudi, edni so mrtvi, drugi umirajo, tretji se bolani zvijajo. Nikdo ne izvršuje telesnega dela nsmiljenja, nikdo ne pokopa mrličev, beloglavi jastrebi in podivjani psi žir trupla mrtvih. Taka strašna poročila dobajajo iz Indije v Evropo. V Trstu, Reki in drugih pomorskih mestih je zato proglašena kvarentena to se pravi: vsako došlo ladjo ustavijo na morju daleč od mesta ter vse potnike sedem dni opazujejo in preiskujejo, če le po preteku tega časa, če se ni na nji nič sumljivega opazilo, sme ladja pripluti do mesta.

Loterijske številke.

Gradec dne 16. junija 1900: 15, 71, 35, 88, 80.
Dunaj 88, 33, 86, 17, 41.

Za pridelovanje sadnega in vinskega mošta.

Stiskalnice za sadni mošt za vinski mošt

s čvrsto delujočimi dvojnimi stiskali ter z uravnanim pritiskom „Herkules“, z jamčeni najvišji učinek do 20%, večji nego pri vseh drugih stiskalnicah.

Mlini za sadje in grozdje

Robkalnica za grozdje (Abbeer-stroj).

Popolne priprave pri pridelovanju mošta stalne in premične.

Stiskalnice soka, mlini za jagode in pri pravljanju sadnega soka.

Priprave za sušenje sadja in sočivja, stroji za lupljenje in rezanje sadja.

Najnovejša samostojna patentovana škropilnica „SYPHONIA“ za škropljenje treja in rastlin, izdelujejo ter pošiljajo z jamstvom specialitete v najnovejši, najizvrstnejši, najuporabnejši in pripoznani najboljši, odlikovani sestavi.

PH. MAYFARTH & CO.

c. kr. priv. tovarna kmetijskih strojev, livarna železa in parne fužine

Dunaj, II, Taborstrasse Nr. 71.

Odlikovane z več 400 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetinjami

Obširni katalogi in številna priznana pisma zastoj.

Zastopniki in preprodajalci se želijo.

Iz Etter-jevega sadnega soka,

(255) 20—3

ki se pripravljajo iz naravnega sadja, vsled tega prost vsake kemične primese ter ga ni smeti zamenjati z vsebino „umetnega vina“, zamore si vsako z malim trudom in razumnimi stroški napraviti izvrstno, vzdržljivo in krepilno.

Dobiva se v Mokronogu pri Marji Sbil, v Galiciji pri Francu Senica, v Celju pa pri Jos. Pollanetz.

Lastnina in tisk D. Hribarja v Celju.

Odgovoren za tisk Ivan Spindler.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ante Beg.

Molitvene bukvice

priproste, kakor tudi v najfinerih vezih, po vsakršni ceni pri

Dragotin Hribar-ju v Celju

Posebno opozarjamo pred, g. katehete in duhovščino na velik izbor molitvenikov za šolarčke, kakor tudi odrasle.

Garantirano nestrupeno BARVO

za ročno in priprosto barvanje volne, svile, bombaža in platna ter obledene obleke itd., itd., prodaja in razpošilja

Josip Matič v Celju.

COMPAGNIE GÉNÉRALE TRANSATLANTIQUE

proga francoska z brzimi poštami parobrodi via Inmost-Basel-Paris-Havre-New-York. — Vožna cena v III. razredu iz Basela v New-York 84 gld. (štiriinosemdeset goldinarjev) s prosto hrano in stanovanjem od Basela. Vsak četrtek se mora javiti v Baselu v Švici, vsako soboto pa se odpotuje v jutro preko Havre v Ameriko.

Ta črta je najbolj pripravna za Slovence, (Kranjce, Stajerce, Hrvate); na parnikih najboljša hrana in postrežba; potniki III. razreda dobijo 2 krat na dan vino prosto.

Rommel & Comp. Basel, (Švica). V Ameriki smo v zvezi s listom „Glas Naroda“ (Franc Sakser) 109 Greenwich-Street New-York. (198) 10-8

Za majhno zalogo piva, išče se

zastopnik

kavcije je položiti 1000 kron. Ponudbe naj se vpošljejo na upravništvo tega lista.

Prišla je na svetlo zanimiva knjižica s slikami:

25-letnica „Besede“

slov. dijakov

in prvi shod SLOV. STENOGRAFOV

v Celju, dne 13. avgusta 1899.

Sestavil in izdal prof. A. Bezenšek

Cena 60 vinarjev.

Čisti dohodek te knjižice je namenjen dijaški kuhinji v Celju.

Prodaja se pri Drag. Hribarju v Celju, ter pri L. Schwentner-ju in Kleinmayr & Bambergu (261) 2—2 v Ljubljani.

Zlate črke

za napise pri slavlolikih dobivajo se v trgovini

Drag. Hribar-ja v Celju

Rotovška ulica št. 2.

Pivovarna Žalec

priporoča

častiti duhovščini, plemenitašem, veljakom in slavnemu občinstvu svoje (250) 10—3 izbrano

cesarsko pivo.

Dobiva se po najnižji ceni samo v steklenicah.

Naročila naj se blagovolijo pošiljati na

pivovarno v Žalcu

Savinjska dolina.

Služba okrožnega zdravnika

v Kozjem

(260) 3—3

je prazna in se takoj lahko nastopi. Stalna plača 2000 kron in potreba je da ima lastno lekarno. Znanje slovenskega jezika ali vsaj jugoslovanskega je neobhodno potrebno. Prošnje naj se pošljejo zdravstvenemu okrož. odboru v Kozjem.

Dobro ohranjen GLASOVIR

se radi selitve proda pod zelo ugodnimi pogoji.

Kje pove upravništvo tega lista.

(258) 3—3

Vsakovrstne

lampijone

za razne veselice na prostem priporoča trgovina

Dragotin Hribar-ja

v Celju.

MORIC RAUCH

steklar v Celju, Rotovške ulice št. 4

(262)

priporoča najfinerje zribane

82

olnate barve

v zaprtih pločevinastih puščicah od pol kile naprej po najnižjih cenah.

Vožne karte in tovorni listi v

AMERIKO.

Kralj. belgijski poštai parnik

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od vis. o. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje Red Star Linie, Dunaj IV.

Wienergrütel 20 ali pa

Julij Popper, Bahnstr. 8, Innsbruck.

sadno pijačo.

sadnega vina.